

Απόφαση ΣτΕ 2132/2004

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 2 Οκτωβρίου 2003, με την εξής σύνθεση: Γ. Σταυρόπουλος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Γ' Τμήματος, Γ. Παπαμεντζελόπουλος, Μ. Κωνσταντινίδου, Σύμβουλοι, Κ. Πισπιρίγκος, Μ. Πικραμένος, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Β. Μαντζουράνης.

Για να δικάσει την από 13 Ιανουαρίου 2003 αίτηση:

του -----, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Ανάργυρο Θεοφιλόπουλο(Α.Μ. 2539) στον οποίο δόθηκε προθεσμία τεσσάρων (4) ημερών για τη νομιμοποίησή του,

κατά του Δήμου Μόβρης Αχαΐας, ο οποίος παρέστη με το δικηγόρο Δημήτριο Μανώλη(Α.Μ. 4855) που τον διόρισε με απόφασή της η Δημομαρχιακή Επιτροπή.

Με την αίτηση αυτή ο αιτών επιδιώκει να ακυρωθούν: 1) το από 26.12.2002 πρακτικό ορκωμοσίας των εκλεγέντων στις εκλογές του Οκτωβρίου 2002 δημάρχου, τακτικών δημοτικών συμβούλων και τακτικών συμβούλων δημοτικών διαμερισμάτων του Δήμου Μόβρης Ν. Αχαΐας, 2) το από 3.1.2003 πρακτικό ορκωμοσίας του -----, εκλεγέντος αναπληρωματικού δημοτικού συμβούλου του Δήμου Μόβρης, 3) η παράλειψη του εκλεγέντος δημάρχου να καλέσει τον ίδιο τον αιτούντα για ορκωμοσία.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Κ. Πισπιρίγκου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο του αιτούντος, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τον πληρεξούσιο του Δήμου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελετήσαμε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά Νόμο

1. Επειδή, για την κρινόμενη αίτηση κατεβλήθη το παράβολο (υπ' αριθμ. Α 53802,783474/2003 ειδικά γραμμάτια παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ο αιτών, ο οποίος στις εκλογές του Οκτωβρίου 2002 εκλέχθηκε τακτικός δημοτικός σύμβουλος του δήμου Μόβρης Αχαΐας ως επικεφαλής του επιλαχόντος συνδυασμού «-----», ζητεί την ακύρωση α) του από 26.12.2002 πρακτικού ορκωμοσίας των εκλεγέντων στις ως άνω εκλογές δημάρχου, τακτικών δημοτικών συμβούλων και τακτικών συμβούλων δημοτικών διαμερισμάτων του εν λόγω δήμου, β) του από 3.1.2003 πρακτικού ορκωμοσίας του αναπληρωματικού δημοτικού συμβούλου του συνδυασμού «-----» ----- και γ) της παραλείψεως του εκλεγέντος δημάρχου να καλέσει τον ίδιο τον αιτούντα για ορκωμοσία, ως εκλεγέντα τακτικό δημοτικό σύμβουλο, μαζί με τους λοιπούς τακτικούς δημοτικούς συμβούλους και, πάντως, προ της ορκωμοσίας του ως άνω αναπληρωματικού συμβούλου. Ως συμπροσβαλλόμενες πράξεις πρέπει να θεωρηθούν α) η υπ' αριθμ. 1/ 2.1.2003 πράξη του δημάρχου Μόβρης Αχαΐας, με την οποία διαπιστώθηκε η αυτοδίκαια έκπτωση του αιτούντος από το αξίωμα του

δημοτικού συμβούλου του δήμου Μόβρης λόγω μη ορκωμοσίας του μέχρι την 31.12.2002, παραμονή της ημέρας εγκαταστάσεως των δημοτικών αρχών που εκλέχθηκαν στις εκλογές του Οκτωβρίου 2002 και β) η υπ' αριθμ. 11/2.1.2003 πράξη του ίδιου δημάρχου, με την οποία ο ως άνω αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος του συνδυασμού «-----» εκλήθη για ορκωμοσία και ανάληψη καθηκόντων λόγω της εκπτώσεως του αιτούντος.

3. Επειδή, κατά την συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο του Δικαστηρίου εμφανίσθηκε ο δικηγόρος Αθηνών Ανάργυρος Θεοφιλόπουλος, ο οποίος εδήλωσε ότι παρίσταται ως πληρεξούσιος του αιτούντος και εζήτησε και έλαβε προθεσμία μέχρι τις 6.10.2003 προκειμένου να προσκομίσει σχετική συμβολαιογραφική πράξη παροχής πληρεξουσιότητας για την παράστασή του. Δεδομένου, όμως, ότι η εν λόγω συμβολαιογραφική πράξη δεν προσκομίσθηκε εντός της ως άνω προθεσμίας, η παράσταση του δικηγόρου αυτού, ως πληρεξουσίου του αιτούντος, δεν υπήρξε νόμιμη. Παρά ταύτα η κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως έχει ασκηθεί παραδεκτως, διότι ο αιτών ήδη πριν από την συζήτηση της υποθέσεως στο ακροατήριο του Δικαστηρίου είχε προσκομίσει συμβολαιογραφική πράξη παροχής πληρεξουσιότητας στον δικηγόρο Πατρών Παναγιώτη Μπεκίρη, που υπογράφει το δικόγραφο της αιτήσεως, για την άσκηση αυτού του ενδίκου βοηθήματος (άρθρο 27 του Π.Δ. 18/1989, Α' 8, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2479/1997, Α' 67).

4. Επειδή, στο άρθρο 41 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (ΠΔ 410/1995, Α' 231), το οποίο φέρει τον τίτλο «Διάρκεια δημοτικής και κοινοτικής περιόδου», όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 23 παρ. 3 του Ν. 2641/1998 (Α' 221), ορίζονται τα εξής: «1. Ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι εκλέγονται κάθε τέσσερα χρόνια. 2. Η εκλογή γίνεται κάθε τέταρτο έτος την πρώτη Κυριακή μετά τις 10 του μηνός Οκτωβρίου του έτους αυτού. 3. Η εγκατάσταση των αρχών που έχουν εκλεγεί γίνεται την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους και η θητεία τους λήγει την 31η Δεκεμβρίου του τέταρτου έτους. 4. Αν σ' ένα δήμο ή σε μια κοινότητα δεν επικυρώθηκε τελεσίδικα η εκλογή έως την ημέρα της εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, η εγκατάσταση των αρχών αυτών γίνεται μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την επικύρωση, την ημέρα που ορίζει ο Νομάρχης. Η θητεία των παλαιών αρχών παρατείνεται, ώσπου να εγκατασταθούν οι νέες. 5. Αν η τελεσίδικη απόφαση βάσει της οποίας έγινε η εγκατάσταση των αρχών δήμου ή κοινότητας αναιρεθεί και κριθεί κατ' ουσία η διαφορά από το Συμβούλιο της Επικρατείας, εκείνοι που ανακηρύσσονται ως επιτυχόντες με την αναιρετική απόφαση θεωρούνται ότι εγκαταστάθηκαν αναδρομικά σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού. Η αναδρομική αυτή εγκατάσταση δεν θίγει το κύρος των πράξεων που εκδόθηκαν και δημοσιεύθηκαν από τις αρχές των οποίων η εκλογή ακυρώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Αν το Συμβούλιο της Επικρατείας αναιρέσει την τελεσίδικη απόφαση βάσει της οποίας έγινε η εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών και αναπέμψει τη διαφορά για νέα κατ' ουσία κρίση στο δικαστήριο που εξέδωσε την αναιρεθείσα απόφαση, η εγκατάσταση των αρχών που έγινε βάσει της απόφασης αυτής δεν θίγεται μέχρι την έκδοση αμετάκλητης απόφασης για την εκλογική αυτή διαφορά. Το πρώτο και δεύτερο εδάφιο της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση του τρίτου εδαφίου της». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 2539/1997 (Α' 244), οι ως άνω διατάξεις εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά μετά τις γενικές δημοτικές

και κοινοτικές εκλογές του Οκτωβρίου του έτους 1998 για την εγκατάσταση, την 1.1.1999, των αιρετών αρχών των νέων δήμων και κοινοτήτων που συνεστήθησαν με το άρθρο 1 του ίδιου νόμου. Έκτοτε δε εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές, ως πάγιες, για την εγκατάσταση, ανά τετραετία, όλων των αιρετών δημοτικών και κοινοτικών αρχών που προβλέπει ο νομοθέτης, συμπεριλαμβανομένων και των μελών των τοπικών συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων που συνεστήθησαν με τον Ν.2539/1997 (βλ. και άρθρα 4 παρ. 5 και 5 παρ. 17 του νόμου αυτού).

5. Επειδή, εξ άλλου, στο άρθρο 88 του ΔΚΚ, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 14 του Ν. 2399/1996 (Α' 90) και 1 του Ν. 2503/1997 (Α' 107), ορίζονται τα εξής: «1. Μετά την τελεσίδικη επικύρωση της εκλογής και ανακήρυξη του επιτυχόντος και των επιλαχόντων συνδυασμών ο δήμαρχος, ο πρόεδρος της κοινότητας και οι δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι πριν από την ημέρα εγκατάστασης και ανάληψης των καθηκόντων τους δίνουν τον ακόλουθο όρκο: Ορκίζομαι να είμαι πιστός στην πατρίδα, να υπακούω στο Σύνταγμα και στους νόμους και να εκπληρώνω τίμια και ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου. 2. Η ορκωμοσία γίνεται στο κατάστημα του δήμου ή της κοινότητας σε δημόσια συνεδρίαση της οποίας ο ακριβής χρόνος (χρονολογία και ώρα) ορίζεται από τον εκλεγέντα δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας. 3. Για την ορκωμοσία συντάσσεται πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από το δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας και όλους τους συμβούλους που ορκίσθηκαν. Το πρακτικό αυτό συντάσσεται σε δύο αντίτυπα, από τα οποία το ένα παραμένει στο δήμο ή στην κοινότητα και το άλλο στέλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας. Τα προαναφερόμενα πρόσωπα αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκαταστάσεως». Στο επόμενο άρθρο 89 του ΔΚΚ, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 14 του Ν. 2399/1996 και 1 του Ν. 2503/1997, ορίζεται ότι: «1. Αν ένας δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας αποποιηθεί την εκλογή του, οφείλει να το δηλώσει με έγγραφο στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας έως την παραμονή εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. 2. Αν ένας δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος αποποιηθεί την εκλογή του, οφείλει να το δηλώσει με έγγραφο στον οικείο δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας, αντίστοιχα, έως την παραμονή εγκαταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. 3. Όποιος δεν αποποιηθεί την εκλογή του και δεν δώσει τον όρκο που προβλέπεται από τις διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα μέσα στην προθεσμία που ορίζουν οι δύο προηγούμενες παράγραφοι, εκπίπτει αυτοδικαίως από το αξίωμα». Περαιτέρω, στο άρθρο 91 του ΔΚΚ, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο τρίτο παρ. 6 του Ν. 2347/1995 (Α' 221), ορίζονται τα εξής: «1. Τις έδρες των δημοτικών και κοινοτικών συμβούλων, που για οποιονδήποτε λόγο μένουν κενές, καταλαμβάνουν οι αναπληρωματικοί του ίδιου συνδυασμού. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος κοινότητας καλεί αμέσως τους αναπληρωματικούς συμβούλους με τη σειρά της εκλογής τους και αυτοί οφείλουν να παρουσιαστούν για ορκωμοσία μέσα σε πέντε μέρες αφότου επιδόθηκε η πρόσκληση. Η ορκωμοσία γίνεται ενώπιον του δημάρχου ή του προέδρου της κοινότητας αναλόγως. Αν δεν παρουσιαστούν μέσα στην προθεσμία αυτή, εκπίπτουν αυτοδικαίως από το αξίωμα. Αν εξαντληθεί ο αριθμός των αναπληρωματικών του συνδυασμού αυτού, καλούνται να καταλάβουν τις θέσεις, που έμειναν κενές για οποιοδήποτε λόγο, αναπληρωματικοί από άλλους συνδυασμούς, με τη σειρά της εκλογικής δυνάμεως των συνδυασμών και με τη σειρά που έχουν ανακηρυχθεί οι αναπληρωματικοί κάθε συνδυασμού... 2. Αν μείνουν κενές έδρες συμβούλων των συνδυασμών και δεν υπάρχουν αναπληρωματικοί κανενός συνδυασμού, ο Νομάρχης

προκηρύσσει σε δύο μήνες το αργότερο την εκλογή τόσων συμβούλων, όσες είναι οι κενές έδρες και ισάριθμων αναπληρωματικών 3... 4... 5. Τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα, έστω και με ελλιπή σύνθεση, που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις που μέλη δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, πεθάνουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιοδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.6... 7...». Τέλος, σύμφωνα με τα άρθρα 2 παρ. 5 και 5 παρ. 17 του Ν. 2539/1997, η ορκωμοσία όλων των αιρετών αρχών των νέων δήμων και κοινοτήτων, που συνεστήθησαν με το άρθρο 1 του νόμου αυτού, γίνεται στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα του τόπου που ορίζεται ως έδρα του νέου Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης και σε δημόσια συνεδρίαση της οποίας ο χρόνος ορίζεται από τον εκλεγέντα δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας, για δε την ορκωμοσία, αποποίηση εκλογής, έκπτωση λόγω μη ορκωμοσίας και αναπλήρωση των μελών των τοπικών συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων, εφαρμόζονται αναλόγως οι ως άνω διατάξεις των άρθρων 88, 89 και 91 παρ. 1 του ΔΚΚ.

6. Επειδή, όπως συνάγεται από τις διατάξεις που παρατίθενται στις δύο προηγούμενες σκέψεις, ο νομοθέτης επιβάλλει στα πρόσωπα που εκλέγονται στα αξιώματα του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας, του τακτικού μέλους δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και του τακτικού μέλους τοπικού συμβουλίου δημοτικού διαμερίσματος και δεν αποποιούνται την εκλογή τους, να εγκαθίστανται και να αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους ευθύς με την έναρξη της νόμιμης θητείας τους, ήτοι την 1η Ιανουαρίου του έτους που έπεται εκείνου της διενέργειας των δημοτικών και κοινοτικών εκλογών. Εξαιρέση από τον κανόνα αυτό, με μετάθεση της εγκαταστάσεως και αναλήψεως καθηκόντων σε μεταγενέστερο χρόνο και με παράλληλη παράταση της θητείας των παλαιών αρχών, προβλέπεται μόνο στο άρθρο 41 παρ. 4 του ΔΚΚ για την περίπτωση κατά την οποία δεν έχει γίνει εγκαίρως η επικύρωση της εκλογής των νέων αρχών με τελεσίδικη απόφαση. Περαιτέρω, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την κατά τα ως άνω εγκατάσταση και ανάληψη καθηκόντων ο νομοθέτης προβλέπει την προηγούμενη ορκωμοσία των εκλεγέντων, με την οποία αυτοί δεσμεύονται για την σύμφωνη με το Σύνταγμα και τους νόμους διοίκηση του δήμου ή της κοινότητας. Η ορκωμοσία γίνεται κατά κανόνα κατά τον χρόνο που ορίζει ο νεοεκλεγείς δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 88 παρ. 2 του ΔΚΚ. Αν όμως κάποιοι από τους εκλεγέντες αδυνατούν για οποιονδήποτε λόγο να ορκισθούν κατά τον ως άνω χρόνο, αυτοί υποχρεούνται πάντως να προσέλθουν στο δημοτικό κατάστημα και να ορκισθούν το βραδύτερο μέχρι την παραμονή της εγκαταστάσεως σύμφωνα με την ειδική διάταξη του άρθρου 89 παρ. 3 του ΔΚΚ, κατ' ευθεία επιταγή του ίδιου του νομοθέτη, χωρίς να τους παρέχεται η ευχέρεια να ορκισθούν σε μεταγενέστερο χρόνο. Η υποχρέωση αυτή επιβάλλεται, διότι ο νομοθέτης δεν ανέχεται ούτε την μετάθεση του χρόνου εγκαταστάσεως των νέων αρχών σε άλλη περίπτωση πλην εκείνης του άρθρου 41 παρ. 4 του ΔΚΚ, ούτε την εγκατάσταση και την ανάληψη καθηκόντων που αυτή συνεπάγεται χωρίς να έχουν ήδη ορκισθεί οι εκλεγέντες. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, ο νομοθέτης προβλέπει την αυτοδίκαια έκπτωση αυτών που δεν συμμορφώνονται προς την υποχρέωση ορκωμοσίας εντός της νόμιμης προθεσμίας και, περαιτέρω, την κίνηση ταχείας διαδικασίας για την ορκωμοσία των αναπληρωματικών τους και την

ανάληψη καθηκόντων από αυτούς. Οι ως άνω διατάξεις αποσκοπούν προδήλως στην διασφάλιση αφ' ενός μεν της συνέχειας και της ομαλής λειτουργίας των δημοτικών και κοινοτικών υπηρεσιών, αφ' ετέρου δε της άσκησης των καθηκόντων των αιρετών δημοτικών και κοινοτικών αρχών, ευθύς με την έναρξη της δημοτικής και κοινοτικής περιόδου, από τα πρόσωπα που καλούνται να ασκήσουν τα καθήκοντα αυτά κατά την συγκεκριμένη περίοδο δυνάμει του εκλογικού αποτελέσματος, αποκλειομένων μόνον των προσώπων που είτε ρητώς αποποιούνται την εκλογή τους, είτε παραλείπουν να δεσμευθούν εμπροθέσμως δια της ορκωμοσίας για την σύμφωνη με το Σύνταγμα και τους νόμους άσκηση των καθηκόντων τους. Συνεπώς, οι ως άνω διατάξεις δεν αντιβαίνουν στις αρχές της λαϊκής κυριαρχίας και της αναλογικότητας, ούτε σε άλλη συνταγματική διάταξη ή αρχή. Αν και κατά τη γνώμη του Παρέδρου Μιχ. Πικραμένου, από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων του Δημοτικού – Κοινοτικού Κώδικα, και ιδίως των άρθρων 88, 89 και 41 παρ. 1-3, που ερμηνεύονται υπό το φως της θεμελιώδους αρχής της λαϊκής κυριαρχίας, ο ορισμός του χρόνου της ορκωμοσίας των δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων από τον εκλεγέντα δήμαρχο ή πρόεδρο κοινότητας, κατά το άρθρο 88 παρ. 2 Δ.Κ.Κ., πρέπει να δημοσιοποιείται με πρόσφορο τρόπο προκειμένου να καταστεί γνωστή στα ανωτέρω πρόσωπα η ακριβής ημερομηνία της ορκωμοσίας τους. Τούτο επιβάλλεται διότι ο νομοθέτης αφενός ορίζει ως ρητή ημερομηνία μόνον την 1η Ιανουαρίου, κατά την οποία γίνεται η εγκατάσταση των αρχών (άρθρο 41 παρ. 3 Δ.Κ.Κ.) και αφήνει ευρύτερα χρονικά περιθώρια για την τέλεση της ορκωμοσίας και αφετέρου προβλέπει τη βαρύτατη κύρωση της έκπτωσης σε περίπτωση που εκλεγείς δημοτικός ή κοινοτικός σύμβουλος δεν δώσει τον όρκο. Επομένως, αν ο εκλεγείς δήμαρχος ή πρόεδρος κοινότητας παραλείψει να ορίσει ακριβή χρόνο ορκωμοσίας ή αν ο ορισθείς χρόνος δεν δημοσιοποιηθεί με πρόσφορο τρόπο με συνέπεια να μην καταστεί γνωστός στους ενδιαφερόμενους, οι μη ορκισθέντες μέχρι την 31η Δεκεμβρίου δημοτικοί ή κοινοτικοί σύμβουλοι δύνανται να ορκισθούν την 1η Ιανουαρίου, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους, ημερομηνία ρητώς οριζόμενη από το νόμο την οποία οφείλουν να γνωρίζουν και να προσέλθουν στο δημοτικό ή κοινοτικό κατάστημα.

7. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, στις 13.10.2002 διενεργήθηκαν οι εκλογές για την ανάδειξη των νέων αρχών του δήμου Μόβρης Αχαΐας, ο οποίος λειτουργεί από 1.1.1999, συσταθείς με τον Ν. 2539/1997 από έξι καταργηθείσες κοινότητες που κατέστησαν δημοτικά διαμερίσματα. Το αποτελεσμα των εκλογών αυτών επικυρώθηκε στις 13.12.2002 με την δημοσίευση των υπ' αριθμ. 648/2002 και 649/2002 αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πατρών δυνάμει των οποίων, ύστερα από την εκδίκαση όλων των σχετικών ενστάσεων, ανακηρύχθηκαν α) ο συνδυασμός «-----» ως επιτυχών, β) ο συνδυασμός «-----» ως επιλαχών, γ) ο -----, επικεφαλής του επιτυχόντος συνδυασμού, ως ο εκλεγείς δήμαρχος, δ) οι εκλεγέντες τακτικοί και αναπληρωματικοί δημοτικοί σύμβουλοι των δύο ως άνω συνδυασμών κατά την σειρά της εκλογής τους και ε) τα εκλεγέντα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη των τοπικών συμβουλίων όλων των δημοτικών διαμερισμάτων των δύο συνδυασμών κατά την σειρά της εκλογής τους. Στη συνέχεια, ο νεοεκλεγείς δήμαρχος προσήλθε στο Δημαρχείο, το οποίο ευρίσκεται στην έδρα του δήμου Μόβρης (Σαγαΐικα Αχαΐας) και κατέθεσε το από 19.12.2002 έγγραφο που καταχωρίσθηκε στο πρωτόκολλο εισερχομένων εγγράφων με αριθμό 6.390/19.12.2002, με το οποίο όρισε ότι η ορκωμοσία των εκλεγέντων στις εκλογές της 13.10.2002 «θα γίνει στο Δημαρχείο

στις 26.12.2002 ημέρα Πέμπτη και ώρα 6 το απόγευμα», εζήτησε δε με το ίδιο έγγραφο από την απερχόμενη δημοτική αρχή, της οποίας η θητεία επρόκειτο να λήξει στις 31.12.2002, «να ενεργήσει τα δέοντα για την τελετή της ορκωμοσίας». Βάσει του εγγράφου αυτού, υπάλληλοι του δήμου συνέταξαν την από 19.12.2002 σχετική πρόσκληση για ορκωμοσία στην οποία αναγράφονται ονομαστικώς, ως προσκαλούμενοι, όλοι οι εκλεγέντες στις εκλογές της 13.10.2002 τακτικοί δημοτικοί σύμβουλοι και τακτικά μέλη τοπικών συμβουλίων δημοτικών διαμερισμάτων. Μεταξύ των οποίων και ο αιτών. Κατά τον ορισθέντα ως άνω χρόνο προσήλθαν στο Δημαρχείο Μόβρης και έδωσαν τον προβλεπόμενο από το άρθρο 88 του ΔΚΚ όρκο όλοι οι εκλεγέντες εκτός από τρεις τακτικούς δημοτικούς συμβούλους και εννέα τακτικούς συμβούλους δημοτικών διαμερισμάτων του επιλαχόντος συνδυασμού (βλ. το προσβαλλόμενο από 26.12.2002 πρακτικό ορκωμοσίας) οι οποίοι δεν ορκίσθηκαν ούτε μέχρι την παραμονή του νομίμου χρόνου εγκαταστάσεως των νέων δημοτικών αρχών (31/12/2002). Μεταξύ των μη ορκισθέντων συμπεριλαμβάνεται και ο αιτών. Τέλος, μετά την εγκατάστασή του και την ανάληψη των καθηκόντων του την 1.1.2003, ο νεοεκλεγείς δήμαρχος Μόβρης εξέδωσε τις συμπροσβαλλόμενες υπ' αριθμ. 1/2.1.2003 και 11/2.1.2003 πράξεις του με τις οποίες, αντιστοίχως, αφ' ενός μεν διαπίστωσε την αυτοδίκαια έκπτωση του αιτούντος λόγω μη ορκωμοσίας, αφ' ετέρου δε εκκάλεσε το νεοεκλεγέντα αναπληρωματικό δημοτικό σύμβουλο του συνδυασμού «-----» ----- να ορκισθεί αντί του αιτούντος, τούτο δε έγινε στις 3.1.2003, όπως προκύπτει από το επίσης συμπροσβαλλόμενο σχετικό πρακτικό ορκωμοσίας.

8. Επειδή, όπως προκύπτει από τα εκτεθέντα στις προηγούμενες σκέψεις, τα πρόσωπα που εκλέχθηκαν στα αιρετά αξιώματα του δήμου Μόβρης Αχαΐας στις εκλογές της 13.10.2002, κατέστησαν γνωστά στις 13.12.2002, με την δημοσίευση των υπ' αριθμ. 648/2002 και 649/2002 οριστικών αποφάσεων του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πατρών, με τις οποίες ύστερα από την εκδίκαση όλων των ενστάσεων επικυρώθηκε το αποτέλεσμα της εκλογής και τελεσίδικα, δεδομένου ότι κατά των αποφάσεων αυτών δεν συγχωρείται το ένδικο μέσον της εφέσεως (βλ. άρθρο 245 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν.3051/2002, Α' 220). Περαιτέρω, ο δυνάμει του ως άνω εκλογικού αποτελέσματος ανακηρυχθείς δήμαρχος Μόβρης προέβη σε πρόσκληση για ορκωμοσία των ως άνω προσώπων δια της καταχωρίσεως στο πρωτόκολλο εισερχομένων του δήμου του υπ' αριθμ. 6.390/19.12.2002 εγγράφου, με το οποίο ο ίδιος όρισε νομίμως τον τόπο και τον χρόνο της ορκωμοσίας. Συνεπώς, νομίμως έλαβε χώρα η δημόσια συνεδρίαση της 26.12.2002, κατά την οποία έδωσαν τον προβλεπόμενο όρκο όσοι από τους εκλεγέντες προσήλθαν. Περαιτέρω, η παράλειψη του αιτούντος να προσέλθει και να ορκισθεί κατά την ως άνω συνεδρίαση δεν επέφερε την αυτοδίκαια έκπτωσή του, καθ' όσον υπήρχε νόμιμη προθεσμία μέχρι την 31.12.2002 για να δώσει και αυτός τον προβλεπόμενο όρκο. Συνεπώς, αλυσίτελώς προβάλλει ο αιτών ότι η μη προσέλευσή του κατά την συνεδρίαση της 26.12.2002 οφείλεται στο γεγονός ότι δεν του επεδόθη σχετική ατομική πρόσκληση. Δεδομένου, όμως, ότι ο αιτών μετά την συνεδρίαση της 26.12.2002 και μέχρι την 31.12.2002 παρέλειψε και πάλι να δώσει τον προβλεπόμενο όρκο, όπως υποχρεούται σύμφωνα με την ευθεία επιταγή του νόμου, δεν εξέφρασε δε αποδεδειγμένα ουδέ καν την πρόθεσή του προς τούτο με κατάθεση σχετικής αναφοράς στο πρωτόκολλο του δήμου, επήλθε αυτοδικαίως την 1.1.2003 η έκπτωσή του, η οποία νομίμως

διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 1/2.1.2003 πράξη του νέου δημάρχου μετά την εγκατάσταση αυτού και την ανάληψη των καθηκόντων του. Κατ' ακολουθίαν, νομίμως εκλήθη για ορκωμοσία και έδωσε τον προβλεπόμενο όρκο ο αναφερόμενος στην προηγούμενη σκέψη αναπληρωματικός δημοτικός σύμβουλος του συνδυασμού «-----» και είναι απορριπτέα, ως αβάσιμα, τα περί του εναντίου προβαλλόμενα με το δικόγραφο της κρινομένης αιτήσεως.

9. Επειδή, τέλος, ο αιτών επικουρικώς προβάλλει ότι η μη προσέλευσή του για ορκωμοσία κατά την συνεδρίαση της 26.12.2002 και κατά το μεταγενέστερο χρονικό διάστημα μέχρι την 31.12.2002 οφείλεται σε ανωτέρα βία, συνισταμένη στο γεγονός ότι είχε περιπέσει σε κώμα, προσκομίζει δε προς απόδειξη του πραγματικού αυτού ισχυρισμού την από 24.12.2002 γνωμάτευση ιδιώτη ιατρού. Ανεξαρτήτως, όμως, του ζητήματος αν η λόγω ανωτέρας βίας μη ορκωμοσία των εκλεγέντων μέχρι την παραμονή της εγκαταστάσεως των δημοτικών αρχών συγχωρείται κατά νόμο και δεν επιφέρει την αυτοδίκαια έκπτωσή τους, πάντως εν προκειμένω δεν αποδεικνύεται ότι συνέτρεξε περίπτωση ανωτέρας βίας, ήτοι γεγονός αναπότρεπτο ή ανυπερβλήτου και απρόβλεπτο κωλύματος συνεπεία του οποίου ο ενδιαφερόμενος τελεί σε απόλυτη πραγματική αδυναμία να επιμεληθεί των υποθέσεών του είτε αυτοπροσώπως είτε δι' άλλου προσώπου (βλ. ΣτΕ 1135/2000 κ.α.), αφ' ενός μεν διότι στην προσκομιζόμενη ιατρική γνωμάτευση δεν αναφέρεται ότι ο αιτών είχε περιπέσει σε κώμα αλλά ότι στις 24.12.2002 παρουσίασε απορρύθμιση του σακχάρου του αίματος για την αντιμετώπιση της οποίας του συνεστήθη φαρμακευτική αγωγή και παραμονή κατ' οίκον, αφ' ετέρου δε διότι όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου ο αιτών κατά τον κρίσιμο χρόνο ασκούσε τα καθήκοντα του απερχομένου στις 31.12.2002 δημάρχου Μόβρης χωρίς να τεθεί ζήτημα αναπληρώσεώς του λόγω αδυναμίας του για την άσκηση των καθηκόντων αυτών.

Δια ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου. Και

Επιβάλλει στον αιτούντα το ποσόν των τριακοσίων ογδόντα (380) ευρώ ως δικαστική δαπάνη του δήμου Μόβρης Αχαΐας.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 6 Οκτωβρίου 2003

και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 15ης Ιουλίου 2004.